

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

Missionsförbundet

ILLUSTRERAD TIDNING

för Svenska Missionsförbundets yttre mission

Utkommer den 1 och 15 i varje månad

1 Nov. 1913

Redaktion:
WILH. SJÖHOLM :: J. E. LUNDAHL

Nr 21 A. Årg. 31

Kristi kärlek tvingar oss.

Denna tidnings läsare veta, att vi under de närmaste dagarna komma att vid våra sammankomster mera än eljes sysselsätta oss med missionen. Predikningar, vittnesbörd, sång och bön, allt kommer att röra sig omkring den inre och yttre missionens verksamhet. Om någon skulle göra oss den frågan: Varför allt detta? kanske svaret bleve: Jo, det är Svenska Missionsförbundets böne- och offervecka. Men vore detta svar tillräckligt?

Det är icke alltid, som den sanne missionsvännen kan så med ens giva skäl för sitt arbete i missionen. Den verkliga orsaken därtill ligger djupare i vår inre människa, än vi förmå ut säga. Den är ett med vårt andliga liv, som är fördolt med Kristus i Gud. Det är Kristi kärlek, som tvingar oss, ja, det är Kristus själv, som verkar detta. Vi kunna icke vara hans lärjungar utan att också vara hans vittnen, vara ett missionerande folk. Missionsgärningen är ett utflöde av Jesu liv i hans församling.

Det är samma gudomliga kraft, som är verksam genom Kristi församling,

som den, vilken kraftigt uppenbarades under kristendomens första århundrade. Missionsfälten äro andra, verksamhetsmetoderna växla, men Anden och kraften äro desamma. *Kristi kärlek tvingar oss.* Vi kunna icke tänka oss Kristus och en andefylld församling utan en världsmision. Det vore icke den Kristus och den församling, vilka vi i bibeln lärt känna. Därför att vi äro hans, missionera vi. Att vända missionen ryggen är liktydigt med att vända Kristus ryggen. Det är hans arbete, vi utföra.

Att fråga: Varför utsänder ni missionärer? är detsamma som att fråga: Varför lämnade Kristus den himmelska härligheten och antog mandom, kom hit för att lära, hjälpa och gå den tunga smärtestigen till Golgata? Det var Faderns kärlek, det var ock hans egen kärlek, som förmådde honom att offra sig själv.

Det viktigaste för oss är likväl icke att kunna lämna väl framsagda skäl för det att vi missionera, utan det viktigaste för oss är att se till, att vi under vårt tal om arbete och under

vår verksamhet icke fjärma oss ifrån Herren, utan att vi komma honom närmare och närmare. Ha vi förstått den stora utmärkelse, som det innebär att få vara den himmelske konungens utomordentliga sändebud? Gud tilldelar oss en ovanskelig ära, när han kallar oss till sina tjänare för att bringa evangelium till hednafolken. Det är det ädlaste inom oss, det är den rena kärleken, som han söker och tar i anspråk.

Missionen har fått genomgå både ont och gott rykte. På senare tid har det från håll, där man förut smädat, blivit rent av modernt att tala gott om den. Det är särskilt missionens kulturella betydelse, som man värdesätter, såsom om den skulle stödjas för att bringa västerländsk kultur till Afrikas stammar, Indiens vise och Kinas lärde. Vi böra icke fästa alltför stor vikt vid konsulära rapporter, handelsattachéers berättelser och kulturellt intresserades lovord om missionen. Vi må vara tacksamma för deras erkännande. Det visar, att vårt arbete är sådant, att det förmått tillkämpa sig förståelse och uppskattning. Men det är dock icke efter detta vi sträva. Och vi anordna icke böne- och offerveckor och sända icke ut missionärer med kulturella uppgifter för att vinna människors beröm. Det har varit tider, då myndigheter ha trakasserat missionen, då affärsmän, vetenskapsmän och den stora världspressen ha förhånat och beljugit missionsarbetet. Den tiden är icke nu. Men den kan komma åter. Och om så skulle ske, huru skulle vi då komma att bestå i striden? Missionens uppgift är icke jordisk vinning utan himmelskt medborgarskap. Mis-

sionskallelsen kräver för detta mål *tro, hopp och kärlek*.

Mission utan kristen tro är en omöjlighet. När tron avtager, då slappas ock missionsintresset, bönen blir trög och missionsoffret gives ej med glädje. Missionssinnet kan icke uppehållas utan tro, en tro, som är verksam i kärlekens missionsgärning. Utan tro ingen bön. Utan bön ingen framgång i arbetet. Utan hopp ingen uthållighet.

Vi drista oss till att säga, att de personer, som på allvar taga upp missionsarbetet, äro i verkligheten de enda, som med lugn tillförsikt kunna se framtiden an. Ett folks lyckliga framtidsliv är oskiljbart från missionens ständiga framryckning. Denna måste bäras av tro och hopp. Vi kunna nog till en tid underhålla vår hemmission, försköna våra gudstjänstformer, därav känna oss fyllda med fromma tankar, predika och skriva mycket om moral och sedlighet, bli politiskt och socialt ansedda — och ändå under allt detta vara stora pessimister med avseende på vår nations framtid. Men bedriva en kraftig yttre mission och vara pessimister, det går icke. Härför kräves hopp till Gud, tro på hans makt, lydnad för hans ord och heliga vilja.

Men hoppet lever icke utan kärlek, den gudomliga kärleken. Vi bliva inga verkliga missionsvänner, förrän Guds kärlek har berört och uppvärmt våra hjärtan. Hela missionssaken är en Guds vädjan till vår kärlek till honom. Den yttre missionen hör till de mest osjälviska av våra gärningar.

I den inre missionen kan det nog givas rum för en andlig själviskhet. Vi bygga trevliga kyrkor och missionshus, vi förse dem med god musik och

spara inga utgifter. Vi säga: »Detta ha vi offrat åt Herren.» Må så vara. Men om vi noga rannsaka oss, skola vi till vår överraskning finna, att vi egentligen ha givit åt oss själva, våra barn och vårt folk. Annorlunda är det, när vi offra till missionen bland Kongos negrer eller Kinas söner. De äro för långt avlägsna. Av dem kunna vi icke beräkna någon timlig fördel eller njutning. Den gåva, som vi lägga på det

altaret, blir därför framburen direkt åt Gud.

Huru är det? Har icke missionen blivit oss kärare, bedja vi icke varmare, offra vi icke villigare och fröjdas vi icke mera hjärtligt i år än i fjol över missionens framgångar? Vi äro kallade till Kristi medarbetare. Skörden är mycken, men arbetarne äro få. Bedjen skördens Herre, att han utsänder arbetare till sin skörd!

S. M. Fredén.

Dagbräckning i Östern.

Hör, väktare, vad lider tiden,
Ses dagen icke bräcka än,
Är natten mörk ej snart förliden,
Har dag ej segrat över den?

Så länge Österns skaror famlat
I natt, där intet ljus de sett,
I tempelgårdarna sig samlat
Och stumma gudar hyllning gett.

Så lång och mörk den natten varit —
Mång' sekler räknat varje väkt —
Och syndens storm med klagan farit
Och över allt sin vinge sträckt.

Men syns ej morgonstjärnan stråla
Och båda oss, att natten flyr?
Syns ej en rodnad fästet måla
Och vittna om, att dagen gryr?

Jo, lyft din blick, visst dagen bräcker,
En ljusning syns i öster re'n;
Hos »gudarna» man ljusen släcker
Och böjer knä vid korset se'n.

Och tusen, tusen sig församla
Till bön och sång i Jesu namn,
Och unga sjunga med de gamla
Om ro och frid i Jesu famn.

Dock vandrar än den stora skaran
I hedendom och brott och skam,
Och massan än är blind för faran
På vägen, där den drager fram.

Så låt oss hasta för att väcka
De sovande ur andlig död
Och skynda hungrande att räcka
Det gudagivna livets bröd;

Att söka dem i mörkret famla
Och leda dem till korset fram,
Åt herden ivrigt att församla
Vartenda litet vilset lamm.

Ack, hörde du de tusen röster,
Som tränga från en hopplös hop
Av hednaskaror uti öster
Liksom ett samfält jämmerrop,

Du kunde då ej längre dröja,
När andra ut till fältet gå,
Du skulle knä vid altar't böja,
Ditt offer lägga däruppå.

Se, portarna ha öppnats vida,
Missionens dag är inne nu —
Kom med, kom med, stå ej och bida!
Kom med till verket även du!

K. A. FERNSTRÖM.

Böne- och offerveckan. | Första veckan i novem-ber hålles, såsom förut är tillkännagivet, Missionsförbundets böne- och offervecka. Vi bedja och hoppas, att Gud genom sin Helige Ande må utgjuta rik välsignelse över våra församlingar under dessa dagar, så att ett verkligt gott resultat vinnes. Vi ha stora behov. Våra församlingar i hemlandet behöva uppfyllas med andlig kraft och hänförelse. Våra missionärer på de skilda fälten behöva kraften av våra böner, och de hednakristna församlingarne behöva tillväxa i andlig stadga och i Guds kunskap. För de stora kraven i ekonomiskt avseende behöver ock vår kassa ett rikligt tillskott. Gud är mäktig att giva oss allt detta, och vår förtröstan står till honom. Han skall icke svika. Han skall väl fullborda det verk, som han genom Svenska Missionsförbundet låtit få en så välsignad framgång.

* * *

Hemkomna missionärer. | Fredagen den 17 oktober ber anlande till Stockholm från Kaschgar missionärerna *Stina Mårtensson* och *Elin Svensson*. De hade haft en mycket god resa. Under färden över bergen, ungefär halvvägs mellan Kaschgar och Osch, hade de träffat missionssekreterare Sjöholm och hans sällskap. Allt hade dittills gått väl för dem.

* * *

Nya missionskurser. | Enligt styrelsens beslut kommer Svenska Missionsförbundet att under nästkommande februari månad anordna en serie missionskurser på olika platser i vårt land efter ungefär samma plan som de föregående kurserna, vilka visat sig

vara till verklig nytta för vår verksamhet. De församlingar, som önska dylika kurser, torde vara goda insända meddelande därom, ju förr dess bättre, till Svenska Missionsförbundets Expedition, som har sakens ordnande om hand.

* * *

Ny sändning till Kongo. | Den 23 oktober avgick från Stockholm till Göteborg för vidare befordran till Kongo en sändning på 39 kolli, vägande mellan 12- och 1300 kg. Dessa saker beräknas vara framme vid missionsstationerna i Kongo till jul.

* * *

Missionskursen i Cambridge. | Som våra läsare torde minnas, meddelade vi i tidningen under juni månad, att missionsläraren J. W. Håkanson skulle deltaga i en missionskurs, som den 26 juli—23 aug. skulle anordnas i den engelska universitetsstaden Cambridge. Vi ha i detta nummer inne en redogörelse från denna kurs av magister Håkanson, och vi hoppas, att våra läsare skola med stort intresse taga del av densamma.

* * *

Missionskonferensen i Bremen. | Som bekant hölls den 28 april—3 maj den s. k. 13 kontinental missionskonferensen i Bremen. I densamma deltog som Svenska Missionsförbundets representant lektor P. Waldenström, som ock höll ett föredrag vid konferensen. Nu äro förhandlingarna vid denna konferens utkomna i tryck till ett pris av Mark 1: 50 (kr. 1:35) + porto. För dem av våra läsare, som önska skaffa sig denna bok, stå vi gärna till tjänst med att rekvirera densamma, om de till oss uppge namn och adress. Boken är naturligtvis avfattad på tyska språket.

* * *

Kring Granen och Brasan. | Denna sedan gammalt välkända jultidning för barn utkommer i år i sin 25:te årgång. Med sitt kristliga innehåll av berättelser och uppsatser och sina fina och dyrbara illustrationer har Kring Granen och Brasan vunnit anseende som en av vårt lands yppersta jultidningar för barn. Denna årgång står icke efter de föregående. Och då denna tidning numera äges av Svenska Missionsförbundet, äro vi förvissade om, att våra predikanter och församlingar och vår talrika söndagsskollärarekår skola behjerta denna omständighet och vid val av jultidning för söndagsskolorna i första hand tänka på vår egen. Nettobehållningen tillfaller oakortad Svenska Missionsförbundets verksamhet. Priset är i bokhandeln 25 öre. Till söndagsskolor och större kommissionärer lämnas i ett för allt 40 % rabatt jämte vart 11:te ex. gratis, då minst 10 ex. rekvireras under en adress.

Rekvisioner insändas till *J. B. Gauffins Förlag, Uppsala.*

* * *

Barnens Jul. | Denna jultidning, som härmed framträder i sin första årgång, är utgiven med anledning av upprepade framställningar, att Svenska Missionsförbundet borde, jämte Kring Granen och Brasan, utgiva en mindre jultidning för barn, som genom sin prisbillighet kunde göras tillgänglig

även för sådana platser, där man ej ansåge sig ha råd att rekvirera den större och något dyrare Kring Granen och Brasan. Tidningen har, såsom det heter i anmälan, ingenting att förtälja om »jättar och troll», men däremot vill den säga barnen något om den himmelske Barnavännen, som burit hit till jorden all sann och ren julglädje. Den har vidare en hel rad goda och intressanta berättelser ur barnavärlden. Tidningen är vackert och fint utstyrd med icke mindre än sex färgtrycksplanscher och flera andra illustrationer. Priset är 12 öre pr ex. i bokhandeln och 10 öre vid rekvisition från förlaget av minst 10 ex. under en adress med vart 11:te ex. gratis. Nettobehållningen tillfaller oakortad Svenska Missionsförbundet. Rekvisitioner insändas till *J. B. Gauffins Förlag, Uppsala.*

* * *

Personligt meddelande. | Missionär och fru *Tännkvist* i Kingchowfu i Kina ha meddelat oss, att Gud den 28 september skänkt dem en duktig och välskapad gosse. Gud välsigne föräldrar och barn!

* * *

Adress. | Missionär *K. W. Engdahl* ber oss meddela, att hans adress numera är Roslagsgatan 40, 4 tr., Stockholm.

Från vår yttre mission.

En grav och en sjukbädd.

I brev till Styrelsen av den 31 aug. skriver fröken *Ruth Johansson* följande från Nganda missionsstation:

Döden, den obeveklige gästen, gör påhälsning än här och än där. Han skiljer nära och kära från varandra.

Vi hava i dag varit samlade omkring en öppen grav, där en av våra äldre församlingsmedlemmar fått sitt sista vilorum. Hans namn var Silvano. För nära tre veckor sedan insjuknade han i lunginflammation, och hans anhöriga buro hit honom, för att han skulle skötas av oss vita. Redan första

dagen han var här, frågade han mig, om jag trodde, att han skulle bliva frisk igen. Jag svarade, att det bleve väl, som Gud ville, ty vår tid stode i hans händer. Ja, sade han, men jag blir icke frisk mera. Han bad oss bedja till Gud för honom, vilket vi gjorde, och flera gånger voro hans anhöriga, som voro här för att hjälpa honom, samlade till bönemöte för att bedja Gud, att, om det vore hans vilja, åter göra honom frisk. Vad man tycker det är stort att se en av Kongos svarta söner, som förr varit hedning, på sjukbädden sätta sitt hopp och sin tillit till Gud och även en stor del av hans anhöriga vänta hjälpen ovanifrån!

Efter två veckors förlopp började sjukdomen vika tillbaka, så att jag hade de bästa förhoppningar om hans tillfrisknande, och själv tyckte han, att han började känna sig ganska duktig. Så helt hastigt blev det återfall, och han blev genast mycket klen. Samma dag på kvällen förlorade han medvetandet och var sedan vid sans blott få gånger. Så låg han tills i går middag, då Gud förlossade hans ande. Närmast sörjande står hans hustru med fyra små barn. Det minsta är fött nu under faderns sjukdom. Må Gud trösta och hjälpa dem!

Att han inför de svarta varit en stor man, efter deras förhållanden, kunde man se på de stora skaror av människor, som besökte honom under hans sjukdom. Så fort han slutat sitt liv, skickades bud till byarna häromkring, och folk kom från alla håll för att hjälpa till att gräva graven. Han skulle också begravas som en stor man, ty han lades i kista, vilket annars icke så ofta begagnas av de svarta. Denna gjordes redan innan han var död, därför att man här, för värmens skull, måste begrava de döda så fort som möjligt. Eftersom han dog sent på dagen, hunno de ej att få graven färdig i går, och så fick hans kropp stå över natten. Oaktat han icke varit död fullt ett dygn, var det ändå en sådan lukt och stank, att man nästan

drog sig för att på väg till kyrkogården gå ett litet stycke efter kistan.

Ack, vad allt härute ändå ter sig annorlunda mot vad man är van vid hemifrån. De, som buro kistan, bråkade med varandra, ty den var tung, och de kunde icke bära lika. Smutsiga, trasiga och liknöjda samlades de flesta kring graven. Inte orkade de stå under jordfästningen utan satte sig än här och än där på de uppkastade jordhögarna. De yttre formerna betyda ju icke så mycket, men när man är van vid den stilla och allvarsamma stämning, som råder vid en jordfästning hemma, tycker man, att det är lite underligt.

Att Gud även härute prövar de sina ganska hårt understundom, kunna vi få se. Bland de sjuka, som för närvarande vårdas här vid stationen, är det en troende kvinna av våra församlingsmedlemmar. Både hon och hennes man, som är med för att hjälpa henne, tyckas leva i ett innerligt förhållande till Gud. Man ser honom så ofta sitta och läsa ur bibeln för henne. Då hon för sex veckor sedan kom hit, såg det för mänskligt öga nästan hopplost ut, att hon skulle kunna leva. Trots sina svåra plågor har hon ändå varit lugn och tålig, och de hava flera gånger sagt, att det får bliva, som Gud vill, ty han kan göra henne frisk, om det är hans vilja. Själv har hon under sin sjukdom bett till Gud så innerligt, att det riktigt rört mitt hjärta. Nu är hon mycket bättre, och vi hava de bästa förhoppningar om, att Gud skall höra deras böner och giva henne hälsa och krafter åter. Det kan nog kännas svårt för henne många gånger att ligga sjuk under denna tid, då de ha så bråttom att göra sina fält i ordning, innan regnen komma. Hon talade om detta en dag, men då sade hennes man: »Vi få tacka Gud för att det är, som det är, ty det kunde vara värre.» Sitt lilla barn hava de kvar i sin by hos andra människor.

Man glädes över att se, huru evangelium kan omskapa även dessa så djupt sjunkna människor. Det är en

Guds kraft till frälsning för var och en, som tror, även för Kongos svarta söner och döttrar.

Åter i Kongo.

Mukimbungu den 10 sept. 1913.

Kära missionsvänner!

Guds frid!

Det är för mig en stor glädje att åter vara i Kongo. Innan jag i slutet av juli anträdde resan hit, var det många, som frågade mig, hur det kändes att återvända till Kongo. Svaret blev blott ett: »Dit står min längtan, emedan jag där har mitt arbete, vilket jag älskar.» Vistelsen i hemlandet har för mig varit mycket stärkande till kropp och själ. Sveriges härliga klimat har givit hälsa och kraft, och samvaron med trogna, kära vänner har givit glädje och mod. Jag har haft rika tillfällen att se missionsvännernas kärlek, intresse, förbön och offer för missionen samt deras varma deltagande i missionärernas sorger såväl som deras glädje. Mitt innerliga tack frambär jag till alla, som jag haft glädjen vara tillsammans med, samt till alla församlingar, jag fått besöka, och till alla hem, jag fått gästa.

Under mina resor hemma har det glatt mig mycket att se, att församlingar och enskilda offra mycket för missionen ej på grund av stundens känslor endast utan på grund av ansvarskänsla mot Gud, som givit oss detta arbete att utföra. Därom bära missionssparbössorna, som man nu så allmänt får se i missionshemmen, ett troget vittne.

På flera platser berättades för mig om missionsaftnar, som hållas regelbundet en gång i månaden. Den ena gången hålles »Kongo-afton», den andra »Kina-afton» o. s. v. På dessa platser ha vännerna mera kunskap om missionen. Och där det är mera kunskap

om hednafolkens nöd och missionens betydelse för denna och den tillkommande tiden, blir det ock mera bön om att arbetare må sändas ut till den myckna skörden.

Även denna gång fick jag komma till det gamla Mukimbungu, där jag varit min mesta tid i Kongo. Innan jag anlände, hade makarna Jansson måst bryta upp härifrån. Detta kände jag som en stor misräkning, ty jag hade hoppats att åter få den glädjen att arbeta tillsammans med dem någon tid. Församlingen här, som mycket hållit av och i allt sett upp till sin ledare och föreståndare, kände ock stor saknad, då han så hastigt lämnade dem.

Redan från första dagen jag kom hit, förelåg mycket arbete. Med Guds hjälp och bistånd har jag upptagit detsamma, och stödd av edra förböner och församlingens härstädes vill jag fortsätta det. Gud give därtill visdom och nåd!

Fredagen den 22 aug. kom jag hit till Mukimbungu i sällskap med John Södergren och Helga Blomgren. Långt borta på vägen kommo barn och äldre oss till mötes, springande och ropande sitt glada »mavimpi». Deras ansikten lyste av glädje. Systrarne Lotten Sandell och Lisa Isaksson, som varit de enda vita vid stationen, sedan Janssons reste, voro oss till mötes nedanför kyrkan, där ock skolgossarne voro samlade och sjöngo en välkomstsång. Mitt upp i glädjen kändes dock stundens allvar. Nu hade jag anlant till den plats, där jag under flera år arbetat och kämpat, och varifrån jag har så många minnen, sorgliga och glada. För framtiden steg bönen upp ur hjärtats djup: Herre, hjälp och låt väl gå!

Den därpå följande söndagen var här välkomstmöte, vilket var väl besökt. Vi framförde då hälsningar från Sverige, vilka mottogos med stor glädje. Särskilt då gamla bekanta personers namn nämndes, såsom: Fru Ruth Walfridssons, Wilh. Sjöholms och syskonen Lamans, var hänförelsen och glädjen

stor. Såsom sed är här, klappade de händerna till tack. Från Vestkustens missionsförenings möte i Asklanda hade jag tillika med hälsningar en kollekt av 36 kr., av vilka medel vi skulle ha något festligt vid min ankomst till Kongo, men som det ej gavs tid att göra något i ordning till välkomstmötet, står den glädjen oss åter vid annat lämpligt tillfälle.

Den 31 aug. hade vi stormöte, då mycket folk var samlat, och då vi rikligen fingo erfara Guds närhet och välsignelse genom ordet, bönen och den heliga nattvarden. Prisen med oss Herren och låtom oss samfällt upphöja hans heliga namn!

Med hjärtligaste hälsningar från oss alla,

Eder i Herren tillgivne
G. N. Nykvist.

Två dödsläger.

En bild från Kongo.

Det var afton. Ett ogenomträngligt mörker insvepte nejden i sin svarta slöja; blott de lysande eldfugorna bildade små ljuspunkter här och var.

Från byn nere i dalen, en bit från stationen, ljödo klagoskri och sorgesånger.

»Vad står på nere i byn?» frågade jag en pojke, som liksom jag stod och lyssnade till oväsendet. »Ndamba Yoka ligger döende», blev hans svar, »och nu klaga hans folk och hans hustrur, för att han skall lämna dem och gå till en plats, som ingen känner.»

Ndamba var en stolt och mäktig man, som var sig själv nog och ej ville böja sig för Gud och hans ord. I början, då missionärerna nyss kommit hit, gick han med på mötena för att höra på den nya läran. Då han hörde, att de, som ville bli Guds barn, måste lämna synd och orättfärdighet, slutade han upp att besöka mötena och sökte också hindra andra att besöka dem. Han var en mycket anlitad

avgudapräst och betraktade därför missionärerna med oblidla ögon, emedan de genom sin förkunnelse undergrävde tron på avgudarna.

I början av sin sista svåra sjukdom låg han här några dagar för att erhålla hjälp, men då han ej blev bra, lät han bära sig hem till byn igen, där avgudaprästerna på nytt sökte bota honom med sina gudar och besvärjelser. Allt var dock förgäves, och nu skulle han dö.

Hela natten fortfor byfolket att gråta och klaga, och då morgonen grydde, förkunnade skotten, som dånade från byn, att Ndamba gått till det land, från vilket ingen vänder åter. I mörker hade han levat, i mörker gick han bort.

* * *

I ett av de små mycket enkla sjukhusen här låg en ung man. Han var en av dessa, som mottagit Jesus som sin Frälsare och sedan invigt sitt liv åt hans tjänst.

Väl hade han fallit i synd ibland, men han hade åter stått upp och vänt tillbaka till den gode herdens sköte.

En lång tid hade han lidit av svåra sår, som tagit hårt på hans krafter, och nu hade lunginflammation tillstött, varför vi förstodo, att hans dagar på jorden snart voro räknade. Huru lugn och tålig var han ej! Ofta tittade jag in till honom för att språka en stund, och alltid fann jag honom glad och nöjd. »Blir det ej långsamt att ligga så här dag efter dag?» frågade jag en gång. »O nej», svarade han. »När jag orkar, läser jag i bibeln och »Minsamu Miyenge», och dessutom har jag god tid att bedja.» »Ack», fortfor han och nämnde namnen på några avfallingar, »huru tungt ligga ej dessa på mitt hjärta. Ungefär samtidigt med mig kommo de in i församlingen, och nu hava de likt Demas fattat kärlek till världen och lämnat Gud. Huru stort är ej deras mörker! Vi måste, hör du, vi måste bedja dem tillbaka till ljuset.»

Så låg den gudfruktige mannen och bad för sina fallna vänner varje dag. Under det hans jordiska tälthus nedbröts, tillväxte hans inre människa i kraft.

En dag insomnade han ljuvt och stilla, som ett trött barn i sin moders famn, för att vakna i Faderns hus med de många boningarna. Må vi möta honom där!

Signe Walder.

Krisen i Kina.

Ur ett brev till Falu Kristliga Ungdomsförening från den kinesiske läraren vid Kingchow Seminarium, Marcus Cheng.

Jag vill framlägga mina tankar på tre punkter: 1. Krisen i Kina; 2 Kinas behov; 3. Kinas hopp.

1. *Krisen i Kina.* I dag gäller det för Kina. Ingen tidpunkt i dess 4000-åriga historia är så betydelsefull, så kritisk, så allvarlig som den närvarande. Till något bättre eller något sämre skall det utvecklas härefter. Renässansen vid medeltidens slut i Europa kan icke jämföras med det uppvaknande, som nu äger rum i Kina. Många länder hava gått igenom sin kristid. Några ha blivit starkare och några ha ödelagts. Vad skall bli Kinas framtid? Det beror på, vad det är för närvarande. Män och kvinnor hålla på att vakna upp från sin långa sömn. Även det okunniga, obildade folket känner något om »frihet, jämlikhet, republik» o. s. v. Det gamla håller på att försvinna. Folket hoppas på att få något nytt. Vad skall man säga om den gamla religionen? Det finnes flera ateister och materialister i Kina nu än man skulle tro. Nationalreligionerna, vilka ha tillfredsställt fä-

derna, visa sig icke vara nog för barnen. De gamla avgudarna hava förlorat sin makt över större delen av folket, särskilt ungdomen och de bildade. En avgudapräst sade till mig härom dagen, att det var mycket få tillbedjare i templet, så att prästerna måste, för att kunna hålla sig uppe, arbeta ute på fälten. Även många kvinnor hava förlorat tron på avgudarna. Att det finns ett buddhistiskt sällskap, grundat för att uppehålla deras ställning, visar den reaktion, som inträtt. Vad skall man säga om konfucianismen? Konfucius betraktas som en imperialist, en försvarare av monarkien. Hans böcker lära monarkismens idé. Han är ur räkningen såsom en gammal almanacka. En ledande lärd man, ordförande i det kinesiska parlamentet, sade, då han nyligen yttrade sig på ett offentligt möte: »Konfucius är ur räkningen i Kina. Jag klandrar honom icke; han har gjort sitt bästa för Kina, men hans tid är gången. Den frälsare, som vårt land nu behöver, är Jesus Kristus. Fastän jag förr var en entusiastisk lärjunge till Konfucius, tror jag nu på Kristus.»

Denne framstående man är också vice president i Kristliga Föreningen av Unge Män. Om Kristus är den frälsare, som Kina nu främst har att räkna med, så måste vi göra folket förtroget med honom. Han är mycket välkommen nu. D:r Mott säger: »Jag har rest i mera än 40 länder, men ingenstades har jag funnit folket så intresserat för evangelium som i Kina just nu.»

2. *Kinas behov.* Nyligen hölls en nationell generalkonferens i Shanghai för att överlägga om missionsarbetet i Kina. D:r Mott var ordförande. Det första ämnet rörde evangelisation. Ombud från hela landet antogo med en röst en resolution av ungefär följande innehåll: Den dag i dag är, innebär ett icke förut känt tillfälle för Kina. Runt omkring oss förändras vanor och religioner, som ha härskat i århundraden och årtusenden, och om icke

Kristus predikas, så är det säkert, att det, som tillhör den närvarande tiden, skall komma att intaga det rum, som hittills har ägts av det, som tillhör den andliga världen. Men frågan är: Äro vi i stånd att evangelisera Kina under denna generation, äro våra krafter starka nog för striden? Nej, långt därifrån. Ingenstädes och under ingen tid äro Kristi ord om att skörden är mycken men arbetarna få mera vädjande och befogade än med hänsyn till de nuvarande förhållandena i Kina. Missionärerna äro alltför få och de infödda medarbetarna ännu färre, och många av dem äro icke nog kvalificerade och utrustade. Ehuru vi hava många varmhjärtade och allvarliga kristna, så finns det också många, vilkas kärlek har kallnat. (Matt. 24: 12). Kristus är den mest tilldragande, men om hans församling icke rätt representerar honom, kan hans sak förefalla motbjudande. Kina behöver Kristus. Vi måste föra honom till kineserna på ett sätt, som tilltalar dem. Om det finns någon tid, då vi behöva Edra förböner och Eder sympati, så är det denna tiden. Att åstadkomma stora verkningar genom de minsta medel, det är lagen för Guds arbete. Lätom oss bedja, att Gud stärker våra nuvarande krafter, gör vår församling brinnande, uppväcker kärlek till själarna i våra hjärtan, livar oss alltigenom, giver oss glädje och ihärdighet i bön och bibelstudium samt renar oss. O Gud, att du ville låta himlarna rämna, att du ville komma ned, att bergen måtte skälva vid din åsyn! Es. 64: 1.

3. *Kinas hopp.* Kristus är Kinas hopp. Bildning, industri, sociala reformer etc. hava mitt gillande, men att införa västerländsk odling i Kina är icke att evangelisera Kina. Från min erfarenhet av kinesiska förhållanden tror jag, att Kristus icke blott är ett hopp för Kina, utan att han är Kinas enda hopp. Kina med Kristus betyder en stor kinesisk republik. Men en stor kinesisk republik utan Kristus

betyder ödeläggelse och död. Då frågar du mig: »Skall Kina i stort sett antaga Kristus?» eller »Vad skall bli den kinesiska församlingens framtid?» Svar: Jag är fullt övertygad om, att Kina skall antaga Kristus; den framtida kinesiska kristna församlingen skall bli en av de största i världen. Jag gör icke anspråk på att vara profet, men då man ser trädet, känner man frukterna, och då man ser gossen, känner man mannen. Bor icke den framtida församlingen i hennes unga medlemmar? Vad Kina skall bli, beror på dess unga medborgare. Många av de framtida ledarna för vår kyrka äro att söka i vårt seminarium och i Hwangchow Praktiska Flickskola. Vi hava många allvarliga och gudfruktiga studerande. Kinas hopp är icke endast lärda män och kvinnor utan framför allt män och kvinnor, som hava karaktär, som äro villiga att uppoffra sig för sin kyrka och sitt land, som älska Kristus och längta efter sina medmänniskors frälsning. Jag känner några sådana i vår församling och i andra församlingar, i vår skola, i Hwangchow skola och i andra skolor. På så sätt hyser jag stort hopp för vår kristna församlings framtid.

Men vad skall man säga om de icke kristna studerandena? Det är också mycket hoppfullt. Vid sidan av församlingarna hava föreningarna av K. F. U. M. utfört och utföra ett stort arbete ibland dem. Under d:r Motts och missionär Eddys senaste resa samlades hundratals, ja, på några platser tusentals för att höra dem. Tusentals hava antecknat sig för att ingå i bibelklasser på olika platser. De studerandes och de högre klassernas ställning har nu förändrats. De hälsa kristna föredragshållare välkomna. Även i denna jämförelsevis lilla stad kunna vi få en stor åhörarskara av studerande, som önska höra evangeliet förkunnas. Under det evangelistmöte, som hölls i vår skola söndagen den 6 april, voro icke mindre än 83 stycken med för att studera bibeln och smaka och se, att Herren är

god. (Ps. 34: 8). Naturligtvis måste vi vara tålmodiga och ihärdiga, ihågkommande hur svårt och prövande andra hava haft att vinna oss för Kristus.

Till sist vill jag säga, att fastän vi hava haft en mycket ärorik gammal historia, skola vi få en ännu ärorikare i framtiden. Och i fyra hundra miljoner kinesers namn tackar jag Eder hjärtligt för Edra böner och Eder sympati och anropar Eder allvarligt att än mer bedja och visa sympati under denna mitt fosterlands kritiska tid.

De kristna här hälsa Eder, missionärerna hälsa Eder, evangelisterna hälsa Eder, de studerande i våra skolor hälsa Eder. Min hustru och våra två små gossar hälsa Eder. Jag hälsar Eder. Må Gud välsigna Eder alla nu och alltid.

Eder i Kristi tjänst lycklige

Marcus Cheng.

Kingchow Seminarium, Kingchow,
via Shasi.

Missionskursen i Cambridge.

Under tiden 26 juli—23 augusti hölls i den engelska universitetsstaden Cambridge en föreläsningkurs, som egentligen var avsedd för hemma-

Missionslärare
J. W. Håkanson.

varande och utgående missionärer, ehuru även andra missionsvänner i mån av utrymme fingo deltaga. Då jag i egenskap av ombud för Svenska Missionsförbundet bevistade denna föreläsningkurs, lämnar jag här en kort redogörelse för densamma.

I kursen deltog 25 män och 22 kvinnor. Av dessa voro 26 från England, 2 från Sverige (pastor J. Athenius, i Svenska kyrkans tjänst i Sydafrika, och undertecknad) 2 från Holland och en från vardera länderna Danmark, Tyskland, Schweiz och Frankrike. Männerna bodde och spisade i »Queens College» mot en ersättning av 27 kr. i veckan, kvinnorna voro inackorderade i ett studenthem för kvinnor.

Föreläsningarna hölls i två nya och

praktiska föreläsningssalar, vilka av universitetssenaten välvilligt ställts till kursens förfogande.

Organisatör och ledare för kursen var d:r H. U. Weitbrecht, en reslig gestalt med vitt hår och ett värdigt och vinnande sätt. Han är av blandad tysk och engelsk härkomst, har studerat i England och Tyskland, är fil. och teol. doktor, 62 år gammal, med en lång och hedrande verksamhet i både praktiskt och teoretiskt missionsarbete. Den första föreläsningen hölls av honom och avsåg att klarlägga ändamålet med feriekursen. Sedermera höll han en serie sakrika föreläsningar över Muhammed, muhammedanismen och dess historia, förhållandet mellan muhammedanismen och kristendomen samt huru man skall kunna inverka på mu-

hammedanen i kristlig riktning. Under kursens senare del föreläste han över hednamiissionens sociala uppgift, men dessa föreläsningar var jag icke i tillfälle att åhöra. Som föreläsare var d:r Weitbrecht lätt att uppfatta även för

D:r H. U. Weitbrecht.

sådana utlänningar, som icke ägde större vana vid att höra engelsmän tala.

En annan föreläsare, rev. G. Currie Martin, Londonmissionssällskapets inspektor, gav i en serie föreläsningar många nyttiga vinkar och råd angående studiet av missionshistorien. Bland annat framhöll han, att man särskilt borde studera sådana missioner, som i viktiga stycken avvika från ens egen, ty ett sådant studium skulle sannolikt giva de flesta impulserna. Den katolska kyrkans missionsarbete borde således icke, såsom nu ofta sker, förbigås.

I förbigående må anmärkas, att pastor Currie Martin för något år sedan besökte Stockholm och därvid även passade tillfället att bese vår skola på Lidingön. Han blev i Stockholm mottagen snarare som en kung än som en privatman, yttrade han till mig.

Över ämnet »religiös antropologi» föreläste herr J. Roscoe, f. d. missionär i Uganda. För sina forskningar på detta område har han i sitt hemland, England, vunnit offentligt erkännande, och hans föreläsningar, som belystes med ljusbilder, voro både lärorika och intressanta. Särskilt intresserade det mig att finna, huru de allmänna principerna böra tillämpas i missionsarbetet. På nu gängse uppfostran i hem och skola hade han mycket att anmärka, och även om jag i egenskap av familjefader och lärare kände mig böjd att vid någon enstaka detalj sätta ett frågetecken, så måste oförbehållsamt erkännas, att hans framställning var synnerligt tankeväckande.

En mycket medryckande föreläsare var herr J. H. Wimmes, vilken föreläste över ämnet »uppfostran». Han behandlade ämnet ur psykisk-pedagogisk synpunkt, icke ur religiös, men begagnade ofta tillfället att visa, huru de allmänna principerna böra tillämpas i missionsarbetet. På nu gängse uppfostran i hem och skola hade han mycket att anmärka, och även om jag i egenskap av familjefader och lärare kände mig böjd att vid någon enstaka detalj sätta ett frågetecken, så måste oförbehållsamt erkännas, att hans framställning var synnerligt tankeväckande.

Rev. F. J. Western föreläste över

hinduismen och samtidigt föreläste rev. W. E. Soothill, f. d. mångårig missionär i Kina och under sista tiden rektor för samma universitet, vid vilket den bekante svensken Nyström varit professor, över Kinas religioner. Fröken Bosanquet föreläste över »missionärens religiösa budskap» och fru May över »missionärens liv och ställning». Flertalet av dessa föreläsningar var jag icke i tillfälle att höra, men de föreläsningar jag åhörde voro goda.

Herr G. Noel-Armfield från London-universitetet föreläste över »fonetiken» eller ljudläran. Detta ämne är av vikt för alla missionärer, ty kannedomen om de olika språkljudens klassificering efter sättet för deras frambringande underlättar studiet av de främmande språken. Det vill dock förefalla en främling, som borde detta ämne vara av nästan större betydelse för engelsmännen än för andra på grund av engelskans grumliga vokaler och omot-svarigheten mellan det engelska tal- och skriftspråket.

En dag i Cambridge tillbragtes i regel på följande sätt: frukost kl. 8 f. m.; kl. halv 10—10 morgonbön; mellan 10—1 föreläsningar; lunch kl. 1,15 (bröd, smör, sylt och ost); frampå eftermiddagen en eller ett par föreläsningar eller någon utflykt i trakten; kl. 7 e. m. middag. Sedan gick man ut och gick eller satt inne och arbetade eller hade samtal och bönemöte med några vänner. Jag erinrar mig i detta sammanhang särskilt de dyrbara stunder jag hade tillsammans med missionär August Beck från Basel, föreståndare för en stor tysk missionsstation på Guldkusten. Sedan gick man till sängs. Och Cambridge är under sommaren en stilla plats, där man bör kunna sova gott. Icke ens en mygga stör i regel den nattliga ron.

Föreläsare och kursdeltagare spisade tillsammans i studenternas (i Queens College) matsal. Förhållandet mellan föreläsare och kursdeltagare, av vilka många ägde högre bildning, var det allra bästa. Intet missljud störde heller

det kamratliga umgänget mellan kursdeltagarne. Engelsmännen voro utmärkta värdar.

Representanter för universitetet visade vid upprepade tillfällen sin uppskattning av missionen genom att inbjuda kursdeltagarne. Sålunda voro

vi en söndagskväll inbjudna till presidenten för Queens College, herr Fitz Patrick, vid ett annat tillfälle till vicekansleren för Magdalene College och vid tvenne andra tillfällen till en av professorerna vid ett annat »college».

J. W. Håkanson.

En kongonegers familjeliv.

Första steget på den väg, som leder till kärlek och äktenskap, tages vanligen av mannen, som antingen personligen eller genom en s. k. gode man sätter sig i förbindelse med hövdingen för den släkt, som »kärleksföremålet» tillhör. Det säges dock, att kvinnan rätt ofta tager detta steg genom att bära en lergryta full med »yuma» till sitt hjärtas ideal. (Yuma är landets nationalrätt, varav huvudingredienserna äro jordnötter, pisang och palmolja.) Tager då mannen emot yumagrytan, så har han därmed uppmuntrat kvinnan uti hennes kärleksgärning och givit henne anledning att vänta den tid, då hon såsom hans äkta maka får flytta till honom. Tager han däremot icke emot den, så äro hennes kärleksförhoppningar grusade, tills ett nytt tillfälle erbjuder sig. I vilket fall som helst kan det ej bli något frieri av, förrän flickans »ägare» — hövdingen för den släkt, hon tillhör — givit sitt samtycke därtill. Men detta gör han ej, med mindre än han fått säkerhet för en så stor penningesumma som möjligt. Nu gäller det således att ena sig om denna summa. Man bestämmer dagen för uppgörelsen. Hövdingen samlar sina advokater och de frie männen i släkten. Äktenskapskandidaten, följd av sina advokater och sin släkt, sätter sig mitt emot dem. Hövdingen begär en så hög summa som möjligt för kvinnan, och hans advokater instämma och säga: »Hon är värd minst så mycket, ty hon är både stark och vacker.» »Hm-hm, stark och vacker», upprepa

hövdingens män för att giva eftertryck åt advokaternas utsago. För att prätta ned priset i någon mån börjar nu äktenskapskandidaten eller hans gode man att tadla kvinnan och säga, att hon har ingen av de sagda egenskaperna. Det blir ett köpsläende, som kan räcka flera dagar.

Efter många »om och men» bestämmes man dock priset, som i vanliga fall består av ett visst antal svin. För 4 à 5 svin lär man få en medelmåttigt duglig och fager kvinna. Ofta får dock fästmannen betala med jordbruksalster av allehanda slag, tyg och palmvin m. m. Kan ej fästmannen lägga ut full valuta på en gång, får han göra avbetalningar, tills skulden är betalad, men kvinnan är ej hans, förrän han har betalat hela skulden. Då först får han »kwela» (ingå äktenskap).

Några ceremonier motsvarande vår vigselakt förekomma ej i vanliga fall, utan kvinnan föres av mannen till det av honom uppförda huset några dagar efter, sedan han gjort slutbetalningen till kvinnans hövding.

I olikhet med hinduen synes kongonegern vara synnerligen omsorgsfull med avseende på åldern för äktenskaps ingående, ty ingen icke giftavuxen får gifta sig. Men någon regel för olikhet i ålder de båda kontrahenterna emellan finnes ej. Det är ej alls ovanligt att se unga män gifta med rätt åldriga kvinnor. Frågar man dem, varför de ej sökt sig en jämnårig maka, får man ofta till svar: »Jag hade ej

råd att skaffa mig en jämnårig, ty de äro så dyra.» Man kan t. o. m. få höra dem tillägga: »När jag fått tillräckligt med ägodelar, skall även jag förskaffa mig en ung, fager kvinna.» Att se äldre män gifta med helt unga kvinnor är synnerligen vanligt. Det faller sig så naturligt för en hövding, som är ägare av flera flickor, att gifta sig med dessa, då de blivit giftasvuxna.

Ehuru de flesta invånare i ett bysamhälle bliva mer eller mindre besläktade med varandra, därför att höv-

för äktenskapsupplösning, återsänder hövdingen till mannen de ägodelar, som han betalade vid giftermålet, och därmed anses äktenskapet upplöst. Kvinnan behåller då alla barnen. Man kan träffa kvinnor, som varit gifta ända upp till 10 gånger, ja därutöver.

Dör mannen, återbetalas de ägodelar, som han betalade vid giftermålet; dör kvinnan, måste likaledes hennes släkt återbetala ägodelarna och giva mannen en annan kvinna till hustru.

Makarna äro synnerligen omsorgs-

En kongohövding med hustrur och barn.

dingarna hellre bortgifta kvinnorna inom byn än till andra byar, så håller man dock nogå reda på de olika släkterna och har bestämda lagar för förbjudna led: det är förbjudet för kusiner att gifta sig med varandra.

Som vi nu sett, knytes det äkten-skapliga bandet ganska lättvindigt.

Men det upplöses ännu lättvindigare. Om hustrun ej trives hos sin man, återvänder hon till sin familj och förklarar för sin hövding, att hon ej längre vill vara tillsammans med mannen. Kan hon angiva nöjaktiga skäl

fulla att hålla reda på var och en sin egendom för att undvika obehag vid en eventuell skilsmässa, ty de hava ej någon gemensam egendom. En naturlig följd därav blir, att den ena av makarna, t. ex. mannen, kan vara jämförelsevis rik, under det att hustrun och barnen tvingas att gå i det närmaste nakna, emedan de ej hava råd att kläda sig.

Mannen deltagar aldrig i jordbruksarbetet, utom då det gäller sådana nyodlingar, där träd och buskar måste undanröjas. Han bygger hus, jagar,

fiskar, smider, syr, tappar palmvin, går på rättgångar m. m. Han är mycket intresserad av jakt och har på många ställen synnerligen rika tillfällen därtill. Förr användes både med järnsködd pil, försedd med hullingar, nu användas överallt, åtminstone i Nedre Kongo, flintlågeväp och knallhattsbössor.

Ehuru den fria kvinnan står ganska högt i en del avseenden, är hon hänvisad till de tyngsta sysslorna, såsom

färdigt, då hennes man och barn sätta sig omkring grytorna. Aptit sakna de sällan — de hava en förvånande förmåga att äta och — svälta. Då de äta, använda de icke kniv och gaffel utan en liten träsked eller ock »alla fem». På diskningen lägger man ej ned mycket arbete. Skeden slickas omsorgsfullt av och sättes upp i gräsväggen. Grytorna »diskas» ofta av hundarna.

Glada och mätta dröja de omkring

En kristen familj i Kongo.

att bruka jorden och bära hem ved och vatten. Dessutom är det hennes uppgift att vårda barnen och husdjuren (svin, höns, getter) samt att draga försorg om, att maten är beredd, då måltidstimmen är inne.

På morgonen går hon till fältet, följd av sina småttingar och svin, på aftonen återvänder hon bärande sin stora korg full av jordbruksalster, vattenkrukor och träpinningar. I skymningen har hon huvudmålet för dagen

elden en stund, samtalande, skämtande och skrattande. Då elden slocknat, gå de in i sitt gräshus, där de snart äro försänkta i ljuv sömn på sina hårda bäddar.

Såväl mannen som kvinnan betrakta den dag, då ett barn födes i familjen, som en stor högtidsdag. Men ve kvinnan, om barnet skulle vara dödt, ty då bannas hon av sin man, som säger henne: »Du har dödat barnet, giv mig det levande!» Vanligen får mannen

hjälp av byns hela befolkning i att banna den arma, sjuka och bedrövade modern, varpå hon ofta tvingas att själv gräva en grav åt och nedmylla den lilla skatt, omkring vilken hennes tankar och ömma moderskänslor rört sig så länge.

Dör modern strax efter förlossningen eller innan barnet blivit avvant, får det oftast göra sin moder sällskap ned i graven.

Barnen följa modern i hennes sociala ställning och tillhöra hennes släkt. Fadern däremot har varken rättigheter till eller plikter mot dem, vadan någon egentlig vänskap mellan far och barn ej förekommer. Det oaktat är fadern mycket glad åt sina barn och hälsar

vart och ett av dem välkommet. Det säges vara en stor heder för en moder att hava fött ett gossebarn. Flickebarnen äro ock mycket välkomna, emedan släktens ekonomiska ställning genom dem betryggas.

Dessa få drag utgöra en kort skildring av kongonegerns familjära förhållanden, sådana de framträda, där kristendomen ej ännu vunnit insteg. Helt olika skulle en skildring av en familj, som är bosatt intill en missionsstation, te sig, ty efter det kristliga odlingsarbetet spira evangelii plantor upp, vilka utvecklas och lämna efter sig en skörd, vars fulla värde kan uppskattas endast i evighetens ljus.

Carl Palmkvist.

Brev från missionssekreterare Wilh. Sjöholm.

Just som tidningen var färdig att läggas i press, anlände nedanstående brev från missionssekreterare Sjöholm till expeditionen, skrivet omedelbart efter hans ankomst till Kaschgar, Ost-Turkestan. Vi tro, att det skall intressera tidningens läsare att se, huru resan gått i allo lyckligt och väl. Han skriver:

Kaschgar den 10 okt. 1913.

Ja, nu är jag genom Guds stora nåd och hjälp i Kaschgar. Vi kommo hit i förgår afton vid 5-tiden, således två dagar före den beräknade tiden, efter en i alla avseenden mycket lyckosam och angenäm resa. Allt har gått över förväntan väl. Vi ha på mångfaldiga sätt fått se, huru Herren berett oss väg. Bergresan var icke på långt när så svår, som jag föreställt mig. Men mina många besvärliga resor i Kongos backar hade ju givit mig erfarenheter, som nu blevo mig till stor hjälp. Karavan- och lägerlivet hade mycket, som för mig var gammalt och vant. Visserligen fingo vi alla kännning av det låga lufttrycket på de stora höjderna, den s. k. bergsjukan med en puls på 110 slag i minuten, men den gick över, när vi kommo till lägre regioner. Att sitta i sadeln 8 à 10 timmar om dagen

var under de första dagarna rätt trött-samt, men till slut blev det en vana. Det var med saknad, som jag vid framkomsten hit fick skiljas vid min lille präktige häst, som så outröttligt burit mig över bergen och de många floderna. Vi hade en mycket vänlig karavanförare, vilket betydligt bidrog till resans behag. Nära nog en dagsled härifrån mötte oss Törnqvist. Sedan kom Högberg på en stor svart häst. Efter honom Bohlin och Gustafsson. I byn Akdam (en oas i öknen) satt Mia Mobäck under ett stort, lummigt träd med kaffe dukat på en matta på marken. Sedan gjorde hela det stora följet sitt intåg i Kaschgar. Vi fingo ett mycket hjärtligt mottagande. Inne på missionsgården hälsade oss alla barnen genom att sjunga en välkomst-sång på svenska, författad av Högberg, och vifta med små svenska och kinesiska flaggor.

Redan i dag skall jag enligt överenskommelse avlägga visit hos mandariner och konsul. Dessa besök börja nu kl. 12.

Jag bör kanske nämna, att Raquettes stannade efter i Osch två dagar. De skulle även resa saktare än vi, varför de ännu icke kommit. Vi vänta dem icke hit förrän om ytterligare 3 à 4 dagar.